

Boleť

subjektívny príznak a existuje vždy, keď chorý hovorí, že pociťuje bolesť.

Účelnosť bolesti:

- účelná - varovný signál, ktorý jedinca upozorňuje na situáciu, ktorá ho ohrozuje – popáleniny,
- varovný signál choroby – privádza P/K k lekárovi častejšie ako iné príznaky
- neúčelná - ak prekročí znesiteľnú mieru a trvá dlho,
- fantómové bolesti.

Hodnotenie bolesti:

1. intenzita

- boleť malej intenzity - pri odpútaní pozornosti možno na ňu zabudnúť, po ochabnutí sústredenia na niečo iné, bolesť sa opäť ohlásí.
- boleť strednej intenzity - je neodbytná, stále upútava našu pozornosť, neumožňuje sústrediť sa na iné, ruší prácu, spánok i radosť zo zábavy.
- boleť silnej intenzity - človek sa koncentruje len na ňu, neumožňuje iný výkon. Sú prítomné vegetatívne prejavy: slzenie, potenie, mydriáza, vyšší KT, spomalenie alebo zrýchlenie peristaltiky, nauzea, vracanie, sčervenanie alebo zblednutie tváre, uvoľnenie sfinkterov – pomočenie.
- boleť neznesiteľná – rušia sa psychické zábrany, všetky konvencie – hlasný nárek, krik, váľanie sa po zemi. Vegetatívne prejavy sa stupňujú až na obraz šoku.

2. charakter bolesti

- pálčivá, bodavá, zvieravá, vrtavá, zvieravá, tupá, vystreľujúca,
- druhy bolesti podľa postihnutia orgánov:
 - kolikovitá bolesť - bolesť zo spazmu hladkého svalstva, ktoré sa úsilnou peristaltikou dutého orgánu snaží o prekonanie prekážky, napr. vypudenie kameňa. Je to prudká bolesť, s narastajúcou a klesajúcou intenzitou až po neznesiteľnosť. Je spojená s bohatými vegetatívnymi príznakmi.
 - ischemická – svalová bolesť – vzniká v svalovom tkanive pri nedostatku kyslíka, napr. stenokardia - ischemia srdca, klaudikačná bolesť- ischemia lýtkového svalu.
 - zápalová -bolestivé napínanie v postihnutom mieste, pocit tepla, je monotónna, trvalá, pocit tepania, šklbania, najmä v noci,
 - úrazová – tkanivová bolesť – presne lokalizovaná, tupá bolesť.

3. lokalizácia bolesti

- povrchová bolesť – dá sa presne lokalizovať na koži,
- pravá útrobová bolesť – pociťuje sa v miestach vlastného podráždenia, alebo sa premieta do inej časti tela.

4. časová závislosť

- môže vzniknúť **náhle** z plného zdravia, alebo **pomaly** zo začiatkových, neurčitých bolestí.
- už rozvinutá bolesť môže mať rozdielny časový priebeh: - **stály**, trvalý, nemenný
- **menlivý**.

5. podnety vyvolávajúce, zhoršujúce bolesť

- námaha, pohyb, jedlo, vyprázdňovanie alebo **zmierňujúce** bolesť – poloha, jedlo a pod.

6. tolerancia bolesti

- individuálna podľa prahu citlivosti na bolesť. Ženy znášajú bolesť lepšie ako muži, najhoršie znášajú bolesť deti.